

ügyvéd, adótanácsadó

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
1535 Budapest
Pf. 773

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Ügyszám:	W/ 34 11-0/2015
Érkezett:	2015 DEC 28.
Példány:	~
Melléklet:	2x1 + mh db
Kezelőiroda:	1

[redacted] és [redacted] ([redacted]) nevében és képviseletében eljárva az ide 1. sorszám alatt csatolt meghatalmazással már igazolt jogi képviselőjük dr. [redacted] ([redacted]) az [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] Nyrtr ([redacted], [redacted], [redacted], [redacted]) I. rendű és az [redacted] Zrt ([redacted]) II. rendű alperes ellen kezdeményezett és a Kúria Pfv.VI.20.970/2015/6. számú ítélettel elbírált döntése ellen az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27.§ bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria 2015.10.27. napján kelt Pfv. VI. 20.970/2015/6. számú ítéletének alaptörvény ellenességét és semmisítse meg azt, mivel sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését, valamint 28. cikk rendelkezéseit.

Kérelmünk indokolásaként az alábbiakat adjuk elő:

1. A megsemmisíteni kért bírói döntés megnevezése:

A Kúria Pfv. VI. 20.970/2015/6. számú ítélete

A határidő-számításhoz szükséges adatok közlése:

A Kúria Pfv. VI. 20.970/2015/6. számú ítéletét 2015. október hó 27. napján hozta meg. Az alkotmányjogi panaszt az alaptörvény-ellenes bírósági eljárást befejező bírói döntés közlésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani (Abtv. 30. § (1) bek.). Az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő még nem telt le.

2. Az Alaptörvényben biztosított jogok megnevezése:

Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, a XXVIII. cikk (1) bekezdése, valamint a 28. cikk rendelkezése.

3. A Kúria ítélete az alábbi okokból Alaptörvény ellenes:

[1] Panaszosok az ██████████ Nyrt. ellen bírósági eljárást kezdeményeztek, melyben a bíróságtól a közöttük létrejött kölcsönszerződés érvénytelenségét kérték megállapítani. Keresetük jogcímét a szerződéskor hatályos 1996. évi CXII. tv. (Hpt.) 213.§ (1) bekezdésének c.), d.), e.) pontjaira alapították. A jogszabály kógens rendelkezése alapján:

„213. §(1) Semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza

c) a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékosan kifejezett értékét,

d) azon feltételeknek, illetőleg körülményeknek a részletes meghatározását, amelyek esetében a hiteldíj megváltoztatható,

e) a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat.”

[2] Az elsőfokú bíróság a keresetet teljes egészében elutasította azzal az indokolással, hogy a kölcsönszerződés a jogszabály egyetlen pontját sem sérti.

[3] A panaszosok fellebbezése folytán a másodfokú bíróság **2014. április 30. napján** az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és megállapította, hogy felek között létrejött kölcsönszerződés érvénytelen.

[4] Indokolását Hpt. 213.§ (1) bekezdés c.) pontja tekintetében az alábbiakra alapozta:

„A Hpt. 213. § (1) bekezdésének c) pontjára alapított érvénytelenségi ok kapcsán a másodfokú bíróság az árfolyamrész tárgyában nem tudta osztani az elsőfokú ítélet okfejtését. Ahogy azt a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 43. Pf. 633.731/2013/3. számú közbelső ítélete is tartalmazza, illetve ahogy az a Kúria Gfv. VII. 30.078/2013/14. számú közbelső ítéletéből is kiderül, de ehelyütt részleteiben nem megismételve: a deviza vételi és eladási árfolyama között jelentkező különbözet (árfolyamrész) költség, amely még az árfolyam változatlansága mellett is szükségképpen többletterhet jelent a fogyasztó számára az egyenmű árfolyam alkalmazásához képest. Ebből fakadóan e költséget a szerződésnek a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerint fel kell tüntetnie”

[5] A Hpt. 213.§(1) bekezdés d.) pontja tekintetében pedig az alábbiakra alapozta:

„A Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjára alapított érvénytelenségi ok kapcsán pedig az volt vizsgálandó, hogy a szerződés a hiteldíj megváltoztathatóságának feltételeit a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjában előírt kellő részletességgel tartalmazza-e, ennek lehetősége hiányában az erről szóló tájékoztatást. A hiteldíj alperes általi egyoldalú módosítására okot adó körülményeket teljes egyértelműséggel, világos és félreérthetetlen tartalommal kell meghatározni, ahogy azt is, hogy ezen körülmények milyen módon gyakorolnak hatást a fogyasztókkal kötött szerződésre (a kölcsönszerződés mely eleme, milyen módon módosul, miként változik az ügyfél teljesítési kötelezettsége, adósságterhe miként növekszik és mindez kihatással bír-e fedezetállítási kötelezettségére, stb.). Nem felel meg ezen egyértelműen fogyasztóvédelmi célú, a fogyasztó megfelelő informáltságát célzó törvényi kívánalomnak az az általános megfogalmazású, minden egzakt tartalom nélküli meghatározás (pl.: lakossági hitelek kockázati tényezői romlanak, az állampapírok hozama növekszik, stb.), amely a kölcsönszerződésben foglaltatik, hiszen ez az Alaptörvény által is előírt fogyasztóvédelmet semmilyen módon nem biztosítja, jöllehet az egyoldalú szerződésmódosítás az adós szerződésből fakadó fizetési kötelezettségét alapvetően befolyásolja és kötelezettségvállalásának terjedelmét módosítja.

Az adós számára kedvezőtlen változtatásra okot adó feltételek körében a szerződés II.3. pontjában felsoroltak mindegyikére igaz, hogy az az átlagfogyasztó számára nehezen értelmezhető (ha egyáltalán értelmezhető),

ellenőrizhetetlen, egyebekben pedig egzakt tartalommal nem bír. A kellő részletességgel történő meghatározás lehetetlen voltára pedig semmiféle alperesi tájékoztatás nem utal, holott azt a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjának második fordulata ugyancsak előírja.”

[6] Alkotmányossági szempontból a 4. pontban előadottakkal kapcsolatban kiemelkedő jelentőséggel bír, hogy a Kúria a Gfv. VII. 30.078/2013/14. számú ítéletét **EBH. 2013.G.10. számon elvi határozati szintre emelte.**

[7] A fentiek alapján a jogerős ítélet tehát a saját álláspontjának kifejtése mellett **különös figyelmet fordított a Kúria által javasolt gondolkodásmódra is,** melynek alapján az árfolyamrés, mint költség feltüntetésének hiánya, valamint ha az egyoldalú szerződésmódosításra okot adó tényezők felsorolása nem egzakt, a fogyasztó által nem ellenőrizhető, abban az esetben **a szerződés a Hpt. 213.§(1) bekezdés c.) illetve d.) pontja értelmében a szerződés teljes érvénytelenségét eredményezi.**

[8] A jogerős ítélettel szemben az [REDACTED] Nyrt. felülvizsgálati eljárást kezdeményezett. A felülvizsgálati eljárást a Kúria felfüggesztette, mégpedig a jogerős ítélet dátuma - mely 2014. április 30. - utáni időpontban, 2014. július 26-án hatályba lépő 2014. évi XXXVIII. tv. 16.§ alapján.

[9] Úgyszintén a jogerős ítélet 2014. április 30-i meghozatalát követően, **2014. június 16. napjával** a Kúria elfogadta a 2/2014 PJE számú jogegységi határozatát.

A határozat 2. pontja arról rendelkezik, hogy amennyiben az egyoldalú szerződésmódosításra okot adó tényezők a Kúria által meghatározott hét pont valamelyikének nem felel meg, abban az esetben az szerződésekben szereplő oklista tisztességtelen, ezáltal érvénytelen.

A határozat 3. pontja pedig arról, hogy „deviza-alapú” szerződésekben átváltáskor a különmű árfolyamok alkalmazása (árrés) úgyszintén tisztességtelen.

A jogegységi határozat 2. pontja tehát a Hpt. 213.§ (1) bekezdés d.) pontjában, míg a 3. pontja ugyanezen törvényhely c.) pontjában foglalt témakört öleli át.

[10] A 9. pontban foglaltak alapján megállapítható, hogy mivel az adott szerződéses kikötések semmisek, így azokra **a későbbi perekben** hivatkozni semmilyen módon, így a Hpt. 213.§ (1) bekezdése kapcsán sem lehet.

[11] Miután a per felfüggesztésére vonatkozó törvényi akadályok elhárultak, a Kúria a panaszosok felülvizsgálati eljárását **egy évvel később 2015. októberében** folytatta és a 2015. október 27. napján kelt ítéletében a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte azzal, hogy a felek közötti szerződésben szereplő egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó oklista és árfolyamrésre vonatkozó rendelkezések érvénytelenek **a 2/2014 PJE számú jogegységi határozat alapján(!).**

[12] **Mivel a jogerős ítélet értelmében a szerződés a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c.) d.) pontja alapján már 2014. április 30. napjától érvénytelen, ezért álláspontunk szerint semmilyen olyan törvény vagy bármely „jogi aktus”, amely e dátumot követően lép hatályba és a jogerős ítélettől eltérő rendelkezéseket állapít meg, sem jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, sem perújításra nem adhat okot.**

A Kúria a Gfv.VII.30.209/2015. számú eljárásában ezt meg is erősíti amikor ítéletében azt deklarálja, hogy **a jogerős döntés után hatályba lépett , és a jogerős döntés indokolásával ellentétes tartalmú törvényeket a felülvizsgálati eljárásban a jogerő megszüntetésére nem alkalmazhatja, a visszaható hatály miatt.**

[13] A Kúria természetesen a fenti 12. pontban foglaltakkal tisztában volt, azonban általunk

ismeretlen okból a Kúria egyes tanácsainak szünni nem akaró törekvése az, hogy egyetlen egy „deviza-alapú” szerződés sem lehet érvénytelen. E cél eléréséhez láthatóan az alapvető jogelvek, a jogrend, a jogbiztonság felrúgása sem képezhet akadályt számukra álláspontunk szerint.

A Kúria tanácsa tehát annak okán, hogy a jogerős ítéletet hatályon kívül tudja helyezni, az alábbi indokolással áll elő:

„A felperesek a keresetüket részben arra alapították, hogy a szerződés a régi Hpt. 213. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján semmis, mert az az árfolyamrést költségként nem tüntette fel. A 2/2014. számú PJE határozat 3. pontja a különmű árfolyamok alkalmazását tisztességtelennek minősítette és megszüntette a másodfokú bíróság által is hivatkozott EBH2013.G.10. számú határozat elvi bírósági határozatként való fenntartását, tekintettel arra, hogy a tisztességtelen költség feltüntetésének a hiánya nem minősíthető jogszabályba ütközőnek. Ez a jogegységi határozat a jogerős ítélet meghozatalát követően született, az ilyen jellegű szerződések ez okból való érvénytelenségének a helyes jogcíme körüli vita lezárásaként. A jogegységi határozat a Kúria töretlen gyakorlata szerint nem jogszabály, ebből eredően nincs hatályba lépése és így a visszaható hatály kérdése sem merülhet fel, mert a jogegységi határozat egy útmutatás arra, hogy egy adott jogszabályt miként kell, illetve kellett volna már korábban is értelmezniük a bíróságoknak.

A felpereseknek az árfolyamrész érvénytelenségére alapított keresete tehát annyiban alaptalan volt, hogy annak a jogcíme nem jogszabályba ütközés, hanem tisztességtelenség, továbbá az árfolyamrész alkalmazása nem eredményezhette a szerződés teljes érvénytelenségének megállapítását, hanem annak a következménye csak a részleges érvénytelenség.”

[14] A 13. pontban kifejtett Kúriai indokolás tehát elismeri azt, hogy a másodfokú bíróság a Kúria akkori értelmezése alapján járt el, illetve azt is, hogy az ominózus jogegységi határozat a jogerős ítélet meghozatalát követően „született”. Deklarálja azonban azt az abszurditást is, hogy mivel a jogegységi határozat nem törvény, ennél fogva nincs hatálya, így a visszaható hatályú jogalkalmazás kérdése fel sem merülhet.

Nem véletlen ez utóbbi mondat a Kúria tollából, ugyanis azzal pont egy olyan alkotmányjogi sérelmet szeretnének elkerülni, mint amely jelen eljárásunk tárgyát is képezi álláspontunk szerint.

[15] Hangsúlyozzuk, hogy jelen beadványunkkal nem, mint „negyedfokú bíróság”-hoz fordulunk a T. Alkotmánybírósághoz, hanem panaszt nyújtunk be abból a célból, hogy foglaljon állást az alábbi [16]-[19] pontokban foglaltakkal kapcsolatban.

[16] A jogegységi határozatok fogalmát, céljait, az azokkal kapcsolatos eljárásjogi szabályokat a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. tv. (Bszi.) szabályozza. Azok értelmezésétől a Kúria sem térhet el, különösen nem a jogbiztonságot veszélyeztetve.

E törvény 40.§ (1) bekezdése alapján:

„40. § (1) Az indítvány alapján - a 39. §-ban foglalt kivétellel - a jogegységi tanács jogegységi határozatot vagy a határozathozatalt mellőző végzést hoz. „

A jogegységi döntés tehát egy határozat. A határozatoknak hatályuk van. Lehetséges az, hogy egy határozat hatályban van és lehetséges az is, hogy nincs hatályban. Ám az jogi abszurditás, hogy egy határozatnak egész egyszerűen „nem létezik” hatálya.

Az, hogy a jogegységi határozatnak is van hatálya, a törvény szövegét tovább olvasva is

egyértelművé válik.

A törvény 42. § (1) bekezdése kimondja, hogy:

„A jogegységi határozatot a Magyar Közlönyben, a központi honlapon és a Kúria honlapján közzé kell tenni. Az elvi közzétételi tanács által kiválasztott elvi bírósági határozatot és elvi bírósági döntést a központi honlapon és a Kúria honlapján közzé kell tenni. A jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező. „

Ugyanezen szakasz 3. bekezdése pedig azt, hogy:

„Ha a jogegységi tanács a jogegységi határozatot hatályon kívül helyezi, a hatályon kívül helyező határozatot a Magyar Közlönyben közzé kell tenni. A jogegységi határozat a hatályon kívül helyező határozat közzététele időpontjától nem alkalmazható. „

Nyilvánvalóan nem lehet „hatályon kívül helyezni” egy dolgot aminek „nincs hatálya”!

Továbbmenve a törvény 41. §-a pedig kógensen egyértelművé teszi nem csak azt, hogy van hatálya a jogegységi határozatnak, hanem azt is, hogy az konkrétan kire és kire nem vonatkozik:

„41. § A jogegységi határozatnak - ha törvény kivételt nem tesz - a felekre és a terheltre kiterjedő hatálya nincs. „

Mivel a törvény a bírósági igazgatást szabályozza [Bsz. 1.§.] a fenti szakasz értelemszerűen azt jelenti, hogy a jogegységi határozat a bíróságokra nézően kötelező hatállyal bír, a polgári peres eljárásban a felekre, illetve büntető eljárásban a terheltre nézve pedig nem hatályos.

Az alaptörvény 28. cikke szerint: *„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.*„

Álláspontunk szerint, ha a fenti bekezdések ismeretében egy jogban járatlan embernek feltesszük azt a kérdést, hogy „Mikortól hatályos és mikortól veszíti hatályát egy jogegységi határozat?,” akkor arra semmiképpen nem az a józan észnek megfelelő válasz, hogy „Semmikortól se, ugyanis nincs hatálya”.

Csak megjegyzésképpen: A Kúria honlapján „Jogegységi határozatok” menüpont alatt egy „Nem hatályos jogegységi határozatok” menüpont található. /<http://lb.hu/jogegysegi-hatarozatok/>

[17] Amennyiben tehát a jogegységi határozatnak van hatálya - a fentiek alapján igenis megállapítható, hogy van -, úgy a Kúria a jogegységi határozat fogalmát öncélúan értelmezve, visszaható hatályú jogalkalmazással, jogerőt tör át, teszi mindezt a fogyasztó hátrányára, hiszen a döntés miatt jelentősen több pénzzel fog tartozni a fogyasztó a pénzügyintézetnek, azon felül így 1.740.000 forint perköltség fizetési kötelezettsége is keletkezik.

[18] Csak másodlagosan jegyezzük meg, hogy értelmetlen és a józan észnek ellentmond - jelen helyzetben a skizofrénia határát súrolja - a Kúria azon kijelentése miszerint:

„.....jogszabályt miként kell, illetve kellett volna már korábban is értelmezniük a bíróságoknak.„

Tudjuk, hogy a „visszaható hatályú gondolkodás” jogi fogalma ma még nem létezik, de ha már a Kúriának szándékában áll ezt bevezetni, akkor csak abban bízhatunk, hogy a T. Alkotmánybíróság ennek gátat fog szabni.

Ráadásul, mint azt már fentebb említettük, a másodfokú tanács pontosan az alapján járt el, ahogyan a T. Kúria ezt megelőzően értelmezte a jogszabályt.

[19] Csúsztatás és valótlan a Kúriai tanács azon kijelentése is, hogy ez a gyakorlat „töretlen” lenne. A kijelentés alátámasztásául zárójelben felsorolt két ítélet, a /Gf. VII.30.301/2014/15. és a Pfv. VI. 21.286/2007/4./ egyike sem hasonlít a jelen ügghöz. Azokban ugyanis a peres fél kizárólag azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság miért alkalmazott egy olyan jogegységi határozatot, amely a perindítást követően lépett hatályba. Ezekben az esetekben teljesen szabályosan alkalmazta az elsőfokú bíróság a jogegységi határozatot, ugyanis nincs olyan szabály, amely előírná számára, hogy a perindítás hatálya után született jogegységi határozat a bíróságokra nézve nem kötelező. Jelen ügyünkben azonban nagyon másról van szó.

Külön ki kell emelnünk, hogy a mostani „gyakorlatot” a Kúrián belül csak egy tanács, Dr. Wellmann György kollégiumvezető tanácsa „műveli”, mint külön „műfajt” - ez egy idézet volt a Kollégiumvezető Úrtól /<https://www.youtube.com/watch?v=RbA9TVoBaRY/> -, tehát az eset távol áll attól, hogy a Kúria általánosságban ilyen gyakorlatot alakított volna ki a múltban. De ettől függetlenül is, tehát még ha ez gyakorlat is lenne, az alkotmány sértésre ez akkor sem lenne mélység.

Összefoglalva:

Álláspontunk szerint a Kúria az ítéletével megvalósította az Alaptörvény B) cikk 1) bekezdésének sérelmét, miszerint megsérti a jogbiztonság elvét, így a jogállamiságot azzal, hogy visszaható hatályú jogalkalmazást folytat. A jogbiztonság elvének véleményünk szerint nem csak a törvényalkotás, hanem az igazságszolgáltatás talaján, a joggyakorlatban is ugyanúgy érvényesülnie kell.

Úgyszintén megsérti az Alaptörvény XXVIII. cikk 1) bekezdését, ugyanis álláspontunk szerint egy bíróságnak nem csak a felek között kell „függetlennek” és „pártatlannak” lennie, hanem ebbe a fogalomkörbe az is beletartozik, hogy az ítéletét elsősorban a jogszabályok objektív kötelme alatt hozza meg és ha azok adott esetben megengedőek, csak ezután veheti figyelembe a saját szubjektív megítélését az adott ügyről. Jelen esetben tisztán látszik, hogy a Kúriai tanács előbb eldöntötte a jogerős ítélet „sorsát”, majd azután azt - mivel mással nem tudta - egy jogbiztonságot és alapvető jogelveket sértő indokolással próbálta meg alátámasztani. Ez az eljárás mód álláspontunk szerint még „tisztelességtelen” is, azon túl pedig egészen egyszerűen nem szavak általános jelentése alapján alkalmazza a jogszabályokat (Bszi., Alaptörvény 28. cikk.)

A fentiek alapján kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria ítéletét, mint alkotmány sértő ítéletet - hatályon kívül helyezni szíveskedjen.

4. **Annak bemutatása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva:**

A panaszosnak nincs lehetőség bírósági jogorvoslattal élni a Kúria által meghozott ítélettel szemben.

5. **Nyilatkozat arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy kezdeményeztek-e perújítást (jogorvoslat a törvényesség érdekében)**

az ügyben: nem.

6. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi jognyilatkozatot teszem:

A személyes adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

Kecskemét, 2015. december 23.

Tisztelettel:

képv.

